

Nr 138.

Ankom till riksdagens kansli den 10 maj 1938 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående redovisning å statens allmänna fastighetsfond av vissa fastigheter, disponerade av Uppsala och Lunds universitet.

(4:e avd.)

I en den 3 mars 1938 dagtecknad proposition, nr 200, har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad av departementschefen i statsrådsprotokollet förordats meddela erforderliga föreskrifter rörande redovisning å statens allmänna fastighetsfond av vissa fastigheter, disponerade av Uppsala och Lunds universitet, ävensom rörande därmed sammanhängande ämnen.

Förevarande förslag avser i främsta rummet en utvidgning av redovisningen å statens allmänna fastighetsfond till att omfatta samtliga av Uppsala och Lunds universitet disponerade fastigheter, vilka äro avsedda att brukas omedelbart för tillgodoseende av universitetens och deras institutioners behov av lokaler (fastigheter tillhöriga *förvaltningsförmögenheten*). För detta ändamål skulle vid nästa budgetårsskifte under fastighetsfonden inrättas två nya delfonder, en för vardera universitetet. Den olikhet, som faktiskt föreligger mellan å ena sidan fastighetsvärden vilka äro att återföra till å riksstaten anvisade anslag samt å andra sidan övriga hithörande fastighetsvärden, skulle icke komma till direkt uttryck i redovisningen i vidare mån än att mot sistnämnda fastighetsvärden svarande belopp skulle — efter avdrag för egentliga skulder — upptagas å de nya delfondernas skuldsida under för ändamålet särskilt uppförda diversemedelskonton. I enlighet härmed skulle endast de fastighetsvärden, vilka äro att återföra till å riksstaten anvisade anslag, komma att ingå i statens i rikshuvudboken bokförda *nettoförmögenhet*. En sålunda anordnad redovisning skulle enligt den i ärendet förebragta utredningen icke komma att medföra någon rubbning i den rättsliga ställning, som av ålder tillkommit universitetet eller av dem disponerade fastigheter.

I samband med genomförandet av nu berörda förslag skulle även värdet av de av Uppsala och Lunds universitet disponerade fastigheter, vilka icke

utnyttjas för beredande av lokaler åt universiteten och deras institutioner utan närmast äro avsedda att tillföra universiteten inkomster, upptagas till redovisning i universitetens huvudböcker och i rikshuvudboken. Dessa fastigheter skulle härvid — i överensstämmelse med vad som redan tillämpas beträffande sådana till universitetens donationsfonder hörande tillgångar som utgöras av kontanta medel, aktier, fordringar och dylikt — redovisas å statsregleringsfonden såsom tillgångar för särskilda diversemedelstitlar d. v. s. upptagas på statsregleringsfondens såväl tillgångs- som skuldsida, och alltså icke till någon del komma att ingå i statens i rikshuvudboken bokförda *nettoförmögenhet*. Ifrågavarande fastigheter (fastigheter tillhöriga *finansförmögenheten*) utgöras i främsta rummet av de av Uppsala universitet disponerade »lantegendomar och skogar» och de av Lunds universitet disponerade »hemman och lägenheter», vilkas avkastning enligt nu gällande bestämmelser skall, med vissa inskränkningar, tillgodoföras universitetens avlöningsanslag. Efter genomförandet av den nu föreslagna rationaliseringen av universitetens fastighetsredovisning skulle angivna inkomster — med samma inskränkningar som nu gälla i avseende å deras ianspråktagande för täckande av utgifterna å universitetens avlöningsanslag — tillgodoföras fastighetsfonden såsom bidrag till fastighetsfondens utgifter för universitetens å fonden redovisade fastigheter.

Förevarande förslag avser att fastställa normerna för den statliga redovisningen av de utav universiteten disponerade fastigheterna. Universitetens lösa tillgångar, inventarier och dylikt undantagna, redovisas redan i rikshuvudboken. Kraven på en mera ordnad redovisning även för fastigheterna ha växt i samma mån som kostnaderna för universiteten enkannerligen deras byggnader börjat överflyttas på den allmänna budgeten.

De till *finansförmögenheten* hänförliga fastigheterna, däribland skogs- och jordbruksdomänerna — eller de fastigheter, som i främsta rummet äro avsedda att tillföra universiteten inkomster — skulle i rikshuvudboken redovisas å statsregleringsfonden. Härvid skulle de dock — på sätt redan sker med donationsmedel, placerade i lösa tillgångar — motvägas av vissa skuldtitlar, varigenom alltså hithörande fastighetsbestånd skulle bliva utan inverkan på den bokförda statliga *nettoförmögenheten*. De till *förvaltningsförmögenheten* hörande fastigheterna, d. v. s. de fastigheter, som äro avsedda att brukas omedelbart för universitetens behov, skulle redovisas som tillgångar på statens fastighetsfond. I den mån dessa tillgångar icke uppkommit genom särskilt anvisade statliga anslag skulle de dock å statens fastighetsfonds skuldsida motvägas av särskilda diversemedelstitlar.

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot det sålunda föreslagna sättet för redovisningen i riksbokföringen av ifrågavarande fastigheter liksom ej heller mot vad departementschefen i övrigt föreslagit beträffande vissa universitetens inkomst- och utgiftsredovisning avseende detaljer.

Utskottet.

Under åberopande härav får utskottet hemställa,

att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad av departementschefen i statsrådsprotokollet över finansärenden den 3 mars 1938 förordats meddela erforderliga föreskrifter rörande redovisning å statens allmänna fastighetsfond av vissa fastigheter, disponerade av Uppsala och Lunds universitet, ävensom rörande därmed sammanhängande ämnen.

Stockholm den 10 maj 1938.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Närvarande: se under utlåtandet nr 137.
